

A Fővárosi Ítéltábla a Domé Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Domé Judit ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Kocsis Tamás ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű, a jogtanácsos által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, korábban dr. Boda Erika ügyvéd, majd jogtanácsos által képviselt III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű, az Aradszky és Képes Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Képes György ügyvéd által képviselt IV.rendű alperes neve (IV.rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. április 7. napján kelt 2.P.25.633/2007/39. számú - 46. sorszám alatt kijavított - ítélete ellen az IV. rendű alperes részéről 40. sorszám, a II. rendű alperes részéről 43. sorszám, az I. rendű alperes részéről 44. sorszám, valamint a III. rendű alperes részéről 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az I-IV. rendű alpereseket annak tűrésére kötelezi, hogy az ingatlan-nyilvántartásba a ...-on felvett, természetben a ... szám alatti ingatlanra a felperes 1/1 arányú tulajdonjogát az 1991. évi XXXIII. törvény 1. § (1) bekezdése alapján - az I. rendű alperes állami tulajdonba vétel útján szerzett közbenső jogára utalással - bejegyezzék.

A földhivatalt azzal keresi meg, hogy a felperes tulajdonjogát az 1991. évi XXXIII. törvény 1. § (1) bekezdése alapján - az I. rendű alperes állami tulajdonba vétel útján szerzett közbenső jogára utalással - jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba, egyidejűleg a ... 1/1 arányú tulajdonjogát törölje.

A II. és a IV. rendű alperesek perköltségfizetési kötelezettségét mellőzi, míg az I. és a III. rendű alperesek egyetemleges perköltségfizetési kötelezettségét 800.000 (Nyolcszázezer) forint plusz áfa összegre mérsékli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. rendű alperes 400.000 (Négyszázezer) forint plusz áfa, míg a III. rendű alperes 15.000 (Tizenötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget köteles - 15 napon belül - megfizetni a felperesnek.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a II. rendű alperesnek 70.000 (Hetvenezer) forint, míg a IV. rendű alperesnek 60.000 (Hatvanezer) forint összegű fellebbezési eljárási költséget.

Az I. rendű alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. Megállapítja, hogy a III. rendű alperes a fellebbezése 60.000 (Hatvanezer) forint összegű illetékét utólagos elszámolással fizeti meg. A IV. rendű alperes kérelmére 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési eljárási illeték visszatérítésének van helye, az erre vonatkozó határozatot az elsőfokú bíróság küldi meg a székhelye szerint illetékes adóügyi hatóságnak.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A ... szám alatti ingatlan bejegyzett tulajdonosa a ... államosítására került sor az akkor hatályos törvényi rendelkezések alapján 1949. május 10-én. Az Rt. a ... határozata alapján a ... részére volt köteles átadni a berendezési és felszerelési tárgyait, illetve a műjéggyártó üzemhez tartozó ingatlanokat. Ugyancsak a ... határozata alapján alakult végrehajtó bizottság albizottsága 1949. május 10-i ülésének jegyzőkönyve szerint az Rt. beolvad a ...ba. A ...ének kimutatása szerint az Rt. 1949. második negyedévétől már a ... felügyelete alá tartozott. Az állami tulajdon ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére nem került sor.

A II. rendű alperes javára 1893. március 1. napjától tűzkár tűrés kötelezettség, míg a III. rendű alperes és jogelődje javára 1938. április 5-én használati jog bejegyzésére került sor.

Az ingatlanon található lakásokat tanácsi bérlakásokként 1970 decemberétől, 1979-től pedig az üzemi területet is az IKV hasznosította. Az IKV megszűnése után a perbeli ingatlant a felperes adta bérbe, ott jelenleg is a felperes bérlői tartózkodnak.

A felperes keresetében elsődlegesen az I. rendű alperes elbirtoklással szerzett közbenső jogára utalással annak megállapítását kérte, hogy az ingatlan tulajdonjogát az 1991. évi XXXIII. törvény értelmében megszerezte. Kérte tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzését és az alperesek annak tűrésére kötelezését.

Hivatkozott arra is: az I. rendű alperes államosítás útján jutott az ingatlan tulajdonába, és az állami tulajdonból ugyancsak törvényi rendelkezés értelmében került sor az önkormányzat tulajdonszerzésére. Harmadlagosan az IKV megszűnése óta eltelt időben saját birtoklása alapján elbirtoklás jogcímén is érvényesítette a tulajdoni igényét.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint: az ingatlan közvetlen tulajdonosa nem lehet, ezért is nem került sor a tulajdonjoga bejegyzésére.

Utalt arra: a ... mint ipari vállalat került állami tulajdonba, a tulajdonát képező ingatlan azonban nem, ezért közbenső megszerzés nem állapítható meg. Hivatkozása szerint a felperes saját birtoklása tekintetében a törvényi határidő nem telt el, így a felperes tulajdonjogot ezen a címen sem szerezhette.

A II. rendű alperes bejegyzett joga változatlanul hagyását kérte, érdemi nyilatkozatot nem tett.

A III. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezett használati joga tartós földhasználatnak minősül, a tartós földhasználó pedig a törvény erejénél fogva tulajdonjogot szerzett az általa használt ingatlanon, ekként a földterület tekintetében a III. rendű alperes tulajdonszerzése állapítható meg. Másodlagosan használati joga mint vagyoni értékű jog kiegyenlítésére tartott igényt az illetéktörvényben foglaltaknak megfelelően, viszontkeresetet azonban nem terjesztett elő.

A IV. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a perbeli ingatlannak nem tulajdonosa, illetve a ...-nek nem a jogutóda; álláspontja szerint a tulajdonjog az I. rendű alperest illeti, az Rt. javára történt tulajdonjog bejegyzés is téves. Álláspontja szerint az államosított gazdasági társaságok vagyona állami tulajdonba került, és az állami vállalat azokon kezelői jogot szerzett. Ezért a felperes helyesen járt el, amikor a tulajdoni pert az I. rendű alperessel szemben indította meg. A IV. rendű alperesi jogutódlás tekintetében hivatkozott alapítólevél érvelése szerint nem azonos a korábban hatályos társasági jogi szabályok szerinti átalakulásnak megfelelő jogutódlással. Utalt arra is, hogy az 1875. évi XXXVII. törvény értelmében részvénytársaság nem szűnhetett meg úgy, hogy jogutóda ne egy másik társaság legyen.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - az I. rendű alperes közbenső megszerzésére utalással -megállapította, hogy a felperes elbirtoklás jogcímén 1/1 arányú tulajdonjogot szerzett a-on nyilvántartott, természetben ... szám alatti ingatlanon. Annak tűrésére kötelezte az I-IV. rendű alpereseket, hogy a felperes tulajdonjogát 1/1 arányban elbirtoklás jogcímén a II-III. rendű alperesek bejegyzett jogának változatlanul hagyása mellett az ingatlanra bejegyezzék. Megkeresni rendelte a földhivatalt a tulajdonosváltozásnak az I. rendű alperes közbenső megszerzésére utalással, elbirtoklás jogcímén történő bejegyzése iránt. Egyetemlegesen kötelezte

az I-IV. rendű alpereseket a felperes javára 15 napon belül 1.000.000 forint plusz áfa összegű perköltség megfizetésére. Rendelkezése szerint a 900.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint jöllehet az I. rendű alperes bejegyzett tulajdonosként az ingatlan-nyilvántartásban nem szerepel a keresetlevélhez csatolt 1949. május 6-án és 10-én kelt okirati bizonyítékok, valamint a ... alá tartozó államosított vállalatok összesített, 1949. évi második negyedévi kimutatása azt támasztja alá, hogy az államosításra az 1948. évi XXV. törvény 2. § a) pontja alapján sor került, és az ingatlan tulajdonosa, mint ipari vállalat, állami tulajdonba került. Ezen okiratok alapján az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az Rt. teljes vagyona és ingatlanai is az állam tulajdonába kerültek. Hangsúlyozta: a tulajdonjog bejegyzés elmaradásának oka a perben nem volt feltárható.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint I. rendű alperes ekként ingatlan-nyilvántartáson kívül a tulajdonjogot megszerezte, így a felperes ugyancsak ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonos alappal érvényesítette igényét az I. rendű alperessel szemben. Az elsőfokú bíróság az ingatlan hasznosításával kapcsolatban az 1970 decemberétől rendelkezésre álló iratok alapján azt is megállapította, hogy valós az a kereseti előadás, mely szerint az ingatlanon lévő lakásokat 1970 decemberétől, míg az üzemi területet 1979 decemberétől az IKV kezelte. Eszerint az I. rendű alperes a perben alaptalanul vitatta a tulajdonszerzését, ugyanis az IKV állami vagyonkezelő volt, a tulajdonos jogait gyakorolta, erre figyelemmel megállapítható volt, hogy az I. rendű alperes sajátjaként háborítatlanul birtokolta és hasznosította az ingatlant 1970, illetve 1979 óta. Mindezek alapján az állam elbirtoklása megállapításának nem volt akadálya, az elbirtoklás tényét az elsőfokú bíróság a Ptk. 2001. május 31. előtt hatályos rendelkezései értelmében a 10 év törvényi határidő eltelte alapján akként állapította meg, hogy az I. rendű alperes 1989 decemberében az ingatlanon elbirtoklással tulajdonjogot szerzett. A tulajdonjogot ily módon ingatlan-nyilvántartáson kívül az 1991. évi XXXIII. törvény 1. § (1) bekezdése szerint megszerző felperes az I. rendű alperessel szemben alappal érvényesítette tulajdoni igényét, tulajdonszerzése a II-III. rendű alperesek bejegyzett jogát nem érinti. Az elsőfokú bíróság utalt arra, a III. rendű alperes a földhasználati jogára alapított igénye érvényesítése céljából viszontkeresetet a perben nem terjesztett elő, ezért a bíróság a Pp. 215. §-át alkalmazta.

Tekintve, hogy a tulajdoni igény a bejegyzett tulajdonossal, illetve annak jogutódjával szemben érvényesíthető, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint vizsgálni kellett, hogy a bejegyzett tulajdonosnak jogutódja-e a IV. rendű alperes. Ezzel kapcsolatban az Országos Levéltárból beszerzett bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a jogutódlás tényét megállapította, e kérdésben azonban a további vizsgálódást szükségtelennek tartotta, figyelemmel arra, hogy a kereset jogalapja az I. rendű alperes tulajdonszerzése, mint közbenső jogszerzés volt. A felperes a Ptk. 116. § (1) bekezdése értelmében alappal tartott igényt arra, hogy tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartás feltüntesse, ezért az elsőfokú bíróság az alpereseket mint

bejegyzett jogosultakat, illetve jogutódaikat a tulajdonjog bejegyzésének tűrésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I-IV. rendű alperesek éltek fellebbezéssel.

Az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az I. rendű alperest terhelő perköltség összegének mérséklését kérte.

Fellebbezési érvelését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság az általa hivatkozott 1948. évi XXV. törvény 1. § a) pontjában foglalt tartalmával ellenétesen állapította meg az I. rendű alperes tulajdonszerzését, mivel az adott jogszabály a részvénytársaságok vonatkozásában kifejezetten a részvények állami tulajdonba vétele útján történő államosításról döntött, nem rendelkezett az addig társasági tulajdonban lévő ingatlanok államosításáról. Ezt alátámasztja a törvény egyéni cégekre vonatkozó speciális rendelkezése is, mely szerint az egyéni cég esetében az állam a vállalat céljára rendelt vagyontárgyak tulajdonjogát szerzi meg. Az ingatlan-nyilvántartásba jelenleg is bejegyezett Rt. nem egyéni cég volt, így az elsőfokú bíróság ítéletének jogszabályi hivatkozása nem helytálló, indokolása ellentmondásos. Azt követően ugyanis, hogy tévesen az ingatlan állami tulajdonba vételét állapította meg, megállapította azt is, hogy az IKV az ingatlant 1989 decemberében az állam javára elbirtokolta. A tulajdonos önmagától történő elbirtoklása kizárt, így az ítéletben az állam kettős tulajdonszerzésére vonatkozó hivatkozás sem helytálló.

Mindezekon túl az elsőfokú bíróság ítélete a felperes tulajdonszerzésére is kettős, egymást kizáró jogcímet jelölt meg: egyfelől az 1991. évi XXXIII. törvény rendelkezései, másfelől elbirtoklás jogcímén állapította meg a felperes tulajdonszerzését.

Mellőzni kérte az I. rendű alperes perköltségfizetésre kötelező rendelkezését, figyelemmel arra, hogy a felperes igényét az 1991. évi XXXIII. törvény hatálybalépésekor már érvényesíthette volna, azt azonban elmulasztotta, és a perköltség összege a képviselők által kifejtett munkával egyébként sem áll arányban.

Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság nem derítette fel kellően a tényállást, az I. rendű alperes által is hivatkozott jogszabályokat és a levéltári iratokat indokolatlanul figyelmen kívül hagyta. Megállapította a bejegyzett tulajdonos és a IV. rendű alperes közötti jogutódlás tényét, annak egyértelmű jogi levezetését ugyanakkor sem a felperesi kérelmek, sem a bíróság ítélete nem tartalmazta. Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő és tényállásban is felderítetlen ítéletet hozott és a hiányos tényállásból téves jogi következtetést vont le.

A II-IV. rendű alperesek fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával az egyetemleges perköltség fizetési kötelezésük mellőzésére irányult.

A II. rendű alperes elsődlegesen a pertárgyértékére figyelemmel az I. rendű alperest terhelő perköltség összegét 800.000 forint plusz áfa összegre kérte mérsékelni, és annak megállapítását is kérte, hogy a perköltségfizetési kötelezettség kizárólag az I. rendű alperest terheli, tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárásban a II. rendű alperes a kötelező perbenállás szabályaira figyelemmel vett részt, az őt illető jog a tulajdonjogtól független, ezért perköltség fizetésében nem marasztható. Utalt a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma által megfogalmazott ajánlásban kifejtettekre és az ott írottak, valamint a 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet alapján a II. rendű alperes pernyertessége esetén a felperest munkadíja megfizetésre kérte kötelezni. Hangsúlyozta: tűrésre kötelezett alperesként pervesztesnek nem tekinthető, hiszen az ítélet értelmében bejegyzett joga az ingatlanon fennmarad. Az elsőfokú bíróság marasztaló döntést csak az I. rendű alperes tekintetében hozott, így csak az I. rendű alperes kötelezhető a perköltség megfizetésére. Rámutatott: pervesztességének hiányára az elsőfokú ítélet hatodik oldal első bekezdésének rendelkezése kifejezetten utal, az ott kifejtettek szerint a II-IV. rendű alperesek perben állása eljárási okokból volt kötelező, így az állam viseli a feljegyzett illetéket. Az elsőfokú bíróság által meghatározott 1.000.000 forint plusz áfa összegű perköltség a vonatkozó IM rendelet szabályai szerint eltűzött, a jogszabály értelmében az legfeljebb 800.000 forint plusz áfa összegben lett volna megállapítható.

A III. rendű alperes előadta: az elsőfokú eljárásban csupán a bejegyzett használati jogának változatlan formában történő fenntartását kérte, az ügyben eljárási költséget nem okozott, a perre okot nem adott így perköltség viselésére a Pp. szabályai szerint nem kötelezhető. A Pp. 82. § (2) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben utalt arra: perköltség megfizetésére egyetemlegesen csak az egységes pertársak kötelezhetők. Jogtanácsosi munkadíj mérlegeléssel történő megállapítását kérte.

A IV. rendű alperes arra hivatkozott: maga a felperes nyilatkozott úgy, hogy a IV. rendű alperessel szemben perköltségigénye nincs. A IV. rendű alperes perbeállítására jogtechnikai okok miatt, az I. rendű alperes mulasztása folytán került sor. A IV. rendű alperes a perre okot nem adott, érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, csupán perbenállásának szükségességét kifogásolta, hivatkozva arra, miszerint nem jogutóda a tulajdonosnak. Álláspontja szerint pervesztesnek kizárólag az I. és a III. rendű alperest kell tekintetni, akik vitatták a felperes tulajdonszerzését és érdemi ellenkérelmet terjesztettek elő. Utalt arra: a felperessel szemben perköltségigényt sem terjesztett elő, a követelést az elsőnek tekinthető tárgyaláson elismerte, emiatt sem kötelezhető perköltség fizetésére. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a perköltség viselésére kizárólag a pervesztes alperesek kötelezését kérte. Hangsúlyozta: amennyiben az I. rendű alperes az ítélet ellen fellebbezést terjeszt elő, a felperesre nézve minden

bizonyval újabb kedvező ítélet születik, tekintve, hogy tulajdonszerzése körülményei aligha vitathatók, erre tekintettel további költségek merülnek fel. Mindezek alapján nem csupán jogellenesnek, de súlyosan méltánytalannak is tartotta, ha az eljárás a IV. rendű alperesre nézve újabb költségeket jelent, figyelemmel arra, hogy a felperes tulajdonszerzését nem vitatta.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítélete érdemi részének helybenhagyására, a perköltség vonatkozásában a II. és a IV. rendű alperesek marasztalásának mellőzésére, és az I. és a III. rendű alperesek perköltség fizetésére kötelezésére irányult. Kifejtette: az I. rendű alperes fellebbezésében új tényt vagy új jogszabályi hivatkozást, amelyet az elsőfokú bíróság ítélete meghozatalakor nem vett figyelembe, nem jelölt meg. Helytelen az I. rendű alperes álláspontja, mely szerint a felperesi tulajdonszerzésre az elsőfokú bíróság két egymás kizáró jogcímet jelölt meg. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben egyértelműen rögzítette az elbirtoklási jogcímet és azt is, hogy ez az I. rendű alperes közbenső jogszerzésére tekintettel került megállapításra. Álláspontja szerint a csatolt bizonyítékok a felperes tulajdonszerzését egyértelműen alátámasztották. A perköltség tekintetében utalt arra: az I. rendű alperes a perben mindvégig a kereset elutasítását kérte, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján helytállóan járt az elsőfokú bíróság amikor az I. rendű alperest perköltség megfizetésére kötelezte.

A III. rendű alperes érvelést sem tartotta elfogadhatónak, mert a III. rendű alperes érdemi ellenkérelmet terjesztett elő a kereset elutasítását kérte, pervesztességére tekintettel ezért perköltséget kell fizetnie. A II. és a IV. rendű alperesek fellebbezési álláspontját elfogadta.

A II. és a IV. rendű alperes fellebbezése teljes egészében, az I. rendű alperes fellebbezése kisebb részben volt alapos, míg a III. rendű alperes fellebbezése a következők szerint alaptalannak bizonyult.

A állami tulajdonba vétele idején hatályban volt, az egyes ipari vállalatok állami tulajdonba vételéről szóló 1948. évi XXV. törvény 1. § c) pontja szerint a törvény hatálya kiterjed azokra a vállalatokra, amelyek gazdasági egységet alkotnak és munkavállalóik együttes létszáma az a) pontban említett időben elérte a száz főt. A törvény 2. § (1) bekezdése szerint a jelen törvény hatálya alá tartozó vállalatok a 11. §-ban foglalt korlátozással állami tulajdonba vétetnek. Az állam a jelen törvény hatálya alá tartozó vállalatok tulajdonjogát az 1948. évi március hó 26. napjára visszaható hatállyal szerzi meg. A törvény 3. § (1) bekezdése kimondta: részvénytársaság alakjában működő vállalatnál az állami tulajdonba vétel a részvények tulajdonba vétele útján történik.

Az egyes házingatlanok állami tulajdonba vételéről szóló 1952. évi 4. számú tvr. 1. § (1) bekezdése értelmében a törvényerejű rendelettel összes alkatrészeikkel és tartozékaikkal együtt állami tulajdonba vétetnek:

- a) mindazok a magántulajdonban álló házingatlanok (lakóházak, villák, öröklakások, üzletházak, üzemházak, raktárak stb.), amelyeket vagy amelyeknek egyes részeit bérbeadás útján hasznosítják;
- b) a tőkések, egyéb kizsákmányolók és a megdöntött társadalmi rendszer népelnyomó elemeinek házingatlanai, abban az esetben is, ha azokat nem bérbeadás útján hasznosítják.

A Ptk. 121. § (1) bekezdésének 1970-ben hatályos szabályozása szerint elbirtoklás útján megszerzi a dolog tulajdonjogát, aki a dolgot sajátjaként tíz éven át szakadatlanul birtokolja.

Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény (Övt.) 1. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a megszűnt tanács által alapított ingatlankezelő, és a város- (község) gazdálkodási vállalat (a továbbiakban együtt: ingatlankezelő szerv) kezelésében álló lakóépület, valamint vegyes rendeltetésű és nem lakás céljára szolgáló épület, a bennük lévő állami bérlakások és állami tulajdonú nem lakás céljára szolgáló helyiségek, a hozzájuk tartozó állami tulajdonú földdel (a továbbiakban együtt: épület) a más állami szerv által kezelt épületrész kivételével a települési önkormányzat tulajdonába kerülnek.

A (2) bekezdés szerint az épület e törvény erejénél fogva, a törvény hatálybalépésének napján a fekvése szerinti községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat tulajdonába kerül, az e törvényben meghatározott épületek (épületrészek) kivételével.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az érdemi döntéshez szükséges mértékben feltárta, ítéletének indoklásában azonban - a kereseti kérelem által felhívott jogcímek többségének megfelelően - a tulajdonszerzési jogcímek keverednek, az elsőfokú bíróság nem foglalt egyértelműen állást a tekintetben, hogy az I. rendű alperes mely jogcímen szerezte meg az ingatlan tulajdonjogát.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat: a rendelkezésre álló adatok alapján azt lehet megállapítani, hogy az ingatlan az 1948. évi XXV. törvény rendelkezései, valamint az 1952. évi 4. számú tvr. szabályai értelmében - függetlenül attól, hogy a tulajdonszerzést az ingatlan-nyilvántartáson nem vezették át az ingatlan állami tulajdonba vételére került sor. Az államosítás a törvény, illetve az 1952. évi 4. tvr. rendelkezése alapján, a jogszabály erejénél fogva következett be, és a tulajdonos részvénytársaság államosításával egyidejűleg a cég minden vagyona ingatlana is állami tulajdonba került. Nem helytálló e vonatkozásban az I. rendű alperes fellebbezési érvelése, mert a rt. vagyonát a jelenlegi és a korabeli szabályozás szerint is - részvényei testesítik meg, így a részvények állami tulajdonba vétele - ahogyan az a esetében is történt - a társaság teljes vagyonára kiterjedő állami tulajdonszerzést eredményezett. Az I. rendű alperes által hivatkozott, az egyéni cégekre vonatkozó külön szabályozás helyes értelme az, hogy - részvénye nem

lévén - az egyéni cég esetében külön törvényi rendelkezésre volt szükség a teljes cégvagyon átszállásának megállapításához.

A továbbiakban nem vitás tényállás szerint az ingatlant - kezdetben csak a lakásokat, utóbb az üzemi területet is - az állami vagyonkezelő IKV kezelte. A Fővárosi Ítéltábla utal arra: e tekintetben az államosított cég gazdasági tevékenysége és az ingatlan kezelése elvált egymástól. Így az 1991. évi XXXIII. törvény hatályba lépésekor az ingatlan az Ötv.

1. §-ának hatálya alá tartozóként, ugyancsak törvény erejénél fogva a felperes tulajdonába került.

Ennek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által meghatározott tulajdonszerzési jogcímeket akként módosította, hogy a felperes a tulajdonjogot az I. rendű alperes állami tulajdonba vétellel szerzett közbenső jogán át, az 1991. évi XXXIII. törvény 1. §-ának rendelkezése alapján szerezte meg, elbirtoklás nem történt.

A IV. rendű alperes jogutódlása mind a levéltári iratokból, mind az internetes források alapján, a ... megalakulásától végig követhető. Arra helytállóan hivatkozott a IV. rendű alperes, hogy a folyamat utolsó állomása a név megvásárlása volt, e mögött azonban a felperes által részletesen levezetett, korabeli dokumentumokkal alátámasztott szervezeti jogutódlás áll. A Fővárosi Ítéltábla utal arra: a korabeli jogszabályi környezetnek megfelelően létrejött sörgyár, mint állami vállalat alapítása nyilvánvalóan nem felel meg a mai értelemben vett, cégjogi alapokon nyugvó jogutódlásnak, tény azonban, hogy az egykori ... ipari tevékenységének folytatásához szükséges vagyoni elemek a kombináthoz kerültek, és e kombinát jogutódlásával jött létre a IV. rendű alperes.

Alaposnak bizonyult a II. és a IV. rendű alperesek fellebbezése, akik helytállóan hivatkoztak arra: alpereskénti perbenállásukra pertechnikai okok miatt került sor, a kereset teljesítését nem ellenezték. A IV. rendű alperes azon hivatkozása is tényyszerű volt, hogy vele szemben a felperes költségigényt nem érvényesített, de a II. rendű alperes vonatkozásában is ez állapítható meg: a felperes az ellenkérelemmel nem élő alperesekkel szemben költségigényt nem terjesztett elő. Részben, a perköltség összege tekintetében volt megalapozott az I. rendű alperes fellebbezése, az elsőfokú bíróság által megállapított, ügyvédi munkadíjból álló perköltség fizetési kötelezettség a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében eltúlzott volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a törvényes mértékre szállította le.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.

253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, a megváltoztató rendelkezéseknek megfelelően módosította a földhivatal megkeresését, mellőzte a II. és a IV. rendű alperesek perköltség fizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést és mérsékelte az e vonatkozásban egységes pertársnak minősülő I.

és III. rendű alperesek perköltség fizetési kötelezettségét, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban a peres felek jogi képviselével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint a végzett munkával arányosan, a 4/A. § értelmében az áfára is figyelemmel meghatározott ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség viselésére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján pervesztességük arányában kötelezte a peres feleket. A per fő tárgya tekintetében pervesztés I. rendű alperes illetékmentességére figyelemmel az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 14. §-a értelmében az állam viseli, míg a III. rendű alperes az illetéket a Pénzügyminiszter engedélye alapján utólagos elszámolással fizeti meg. A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a IV. rendű alperes az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértéket meghaladóan rótta le a fellebbezési eljárás illetékét, ezért az Itv. 80. § f) pontja alapján rendelkezett annak visszaigényelhetőségéről.

Budapest, 2012. április 18.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró